

עלון בנגינות מזמור עיר

בס"ד

כניסת שבת 6:55
ציאת שבת 8:12

הוצאה לאור:
שמעון סולטן 050-7548600

גיליון מס' 960 י' אייר תשפ"ד

אמור

רעיונות על הפרשה על פי תורתו של הרב אביגדור נבנצל שליט"א

בסוף הפרשה מסופר על המקלל: **"וַיֵּצֵא בֶן אִשָּׁה יִשְׂרָאֵלִית וְהוּא בֶן אִישׁ מִצְרַיִם... וַיִּקְבֹּץ בֶּן הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרָאֵלִית אֶת ה' וַיִּקְלֵל" (ויקרא כד, י-יא)** המפרשים הבחינו בביטוי הטעון בירור 'ויצא' - מהיכן יצא? **"מפרשה שלמעלה יצא (פרשת לחם הפנים) לגלג ואמר 'ביום השבת יערכנו', דרך המלך לאכול פת חמה בכל יום או שמא פת צוננת של תשעה ימים?" (רש"י שם)** מסביר מו"ר הרב נבנצל שליט"א: לפני סוגית המקלל התורה עוסקת בעשיית לחם הפנים שנאפה ביום שישי ומונה על גבי השולחן בבית המקדש ביום השבת, שם נשאר עד השבת הבאה שעורכים שוב לחם חדש על השולחן, שנאמר: **"בַּיּוֹם הַשֵּׁבִיבִת בַּיּוֹם הַשֵּׁבִיבִת יַעֲרֹכְנוּ לִפְנֵי ה' תְּמוּד" (שם ט)**, נמצא שתשעה ימים עוברים מיום אפיייתו ועד סילוקו מהשולחן. שמע זאת המקלל ותמה: 'בנוהג שבעולם מגישים לחם טרי בכל יום למלך בשר ודם, הייתכן אם כן שיגישו לקב"ה לחם ישן?' קושיה זו מאוד הציקה לו; מה עשה? יצא וגידף!

מה באמת התירוץ לקושיית המקלל? הגמרא (תגינה כו:) אומרת: **"נס גדול נעשה בלחם הפנים: כסידורו כך סילוקו שנאמר: 'לשום לחם חום ביום הלקחון' דהיינו: ביום השבת כשהורד לחם הפנים מהשולחן הוא שמר על הטריות כביום אפיייתו. המגדף לא ידע זאת שכן לחם הפנים טרם היה כשהוקשה לו קושייתו; הוא רק שמע את ציווי עשיית הלחם ומיד תמה וגידף. אולם מאידך, המקלל ראה את הניסים הגדולים שעשה הקב"ה במצרים ובקריעת ים סוף, מעמד הר סיני, ירידת המן, בארה של מרים ועוד, כיצד אם כן אינו חש שכעת יתכן ויתרחש נס גלוי כסגנון שאר הניסים שכבר ראה, והלחם ישמור על הטריות למרות שעברו מספר ימים מיום אפיייתו? אולי, אומר הרב, הוא סבור שאין הקב"ה עושה ניסים אלא לפי צורך השעה, מה שאין כן לחם הפנים הזקוק לנס תמידי. בכל מקרה המגדף נשאר בקושיה ובעקבותיה איבד את עולמו. נשאלת השאלה: מה עושים כשיש קושיה גדולה ואיננו מוצאים תירוץ מתאים? התשובה טמונה במעשה שהיה: הנצי"ב מוולוז'ין זצ"ל הבחין בתלמיד אחד בבית המדרש המתעכב מספר ימים על סוגיה בגמרא. שאל אותו הרב: 'מדוע אינך מתקדם בלימודך?' והתלמיד טען שנתקל בקושיה ואינו מוצא עליה תירוץ ועל כן אינו מתקדם. הורה לו הנצי"ב לעיין בתוספות במסכת מסוימת, אולם לאחר העיון התלמיד לא הבין את הקשר לסוגיה שלו, וכששאל את הנצי"ב מה פשר הדבר הנצי"ב ענה לו: התוספות שם הקשו קושיה ונשאר ב'צריך עיון' ואעפ"כ המשיכו לחבר את פירוש התוספות.**

בעולם הישיבות אומרים: 'מקושייה לא מתים'. ברור שצריך ליישב, אך גם אם טרם מצאנו תירוץ מתאים חייבים להמשיך הלאה. ככל הנראה, נקודה זו לא היתה ברורה דיה אצל המקלל. והנה לא ברור מה סבר המקלל, וכי אם יקלל ימצא תירוץ לקושייתו? אלא שהוא לא חשב על כך, רק הקושיה הפריעה לו. מה סבר משה רבינו כשמע את הציווי על לחם הפנים? סביר להניח שגם הוא התקשה באותה קושיה אולם יחד עם זאת יתכן שנאמר לו גם הנס שעתידי להיות בלחם הפנים שכן על משה נאמר: **"בְּכָל בֵּיתִי וְאֶמֶן הוּא" (במדבר יב, ז)** מאידך יתכן שגם משה לא ידע

לתרץ קושיה זו אך הקושיה לא הפריעה לו.

כשהקב"ה הראה למשה את רבי עקיבא דורש על כל קוץ וקוץ שבאותיות התורה תילין תילין של הלכות, משה שאל את ה': 'יש לך אדם גדול כזה ואתה נותן את התורה על ידי?' והקב"ה ענה לו: 'שתוק, כך עלה במחשבה לפני' (מנחות כט:). משה אכן שתק וקיבל את התשובה; בהמשך כשמשה ביקש לראות מה שכרו של רבי עקיבא והראו לו שסרקו את בשרו במסרקות של ברזל הוא שאל: 'זו תורה וזו שכרה?' ושוב קיבל את אותה תשובה - 'שתוק, כך עלה במחשבה לפני'. משה רבינו הבין שישנם דברים שאפילו הוא, שהשיג השגות גבוהות יותר מכל אדם אחר, איננו מסוגל להבין, ולמרות השאלות המשיך לטפס למעלות גבוהות יותר.

אברהם אבינו קיבל ציווי לעקוד את יצחק בנו. והנה קושיה גדולה יש לו כלפי הקב"ה: **"אתמול אמרת לי: 'כי ביצחק יקרא לך זרע' וחזרת ואמרת קח נא את בנך" (רש"י בראשית, כב, יב)** אומנם אנחנו יודעים את התירוץ: הקב"ה לא ציווה את אברהם 'לשחוט' את בנו אלא **"וְהַעֲלֵהוּ עִם לְעֹלָה" (בראשית כב, ב)** אלא שאברהם איננו יודע תירוץ זה, ולמרות הקושיה הוא ממשיך לקיים את ציווי ה' ועוד בזריזות עצומה. הוא גם אינו שואל את שאלתו אלא רק כשנאמר לו: **"אַל תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל הַנֶּעֱר וְאֶל תַּעֲשֵׂ לוֹ מְאוּמָה" (שם)** רק אז הוא פונה לקב"ה ואומר: **"אפרש לפניך את שיחתי; אתמול..."** וכו' וכל כך למה? כדי שלא תתפרש שאלתו שכביכול קשה לו לקיים את ציווי ה' ח"ו.

בלימוד התורה לעתים ישנן קושיות: רש"י או תוספות לא מובנים. מה העצה במקרים כאלה? כמובן שחייבים להתאמץ ולתרץ, אולם גם אם איננו מצליחים חייבים להמשיך-מקושיה לא מתים! בכל תחומי החיים ישנן קושיות רבות ומגוונות; פעמים שאיננו מבינים את המתרחש סביבנו. לדוגמה הקושיה הידועה מדוע נהרגו מיליוני יהודים בשואה? מדוע נהרגו עשרות אלפי חיילים בהגנה על ארץ הקודש? כיצד ארע שאנשים כה רבים קיפחו את חייהם בתאונות דרכים או במחלות שונות ומשונות שאוזן לא שמעה עליהן עד היום? השאלות רבות, אולם ברור לנו שהכפירה איננה תירוץ על הקושיות הללו; על הכפירה ישנן קושיות רבות וגדולות יותר.

גם אם לפעמים יש לנו קושיות על השגחת ה' צריכים לדעת שהתירוץ לקושיות הללו הוא שאיננו מסוגלים להבין את הנהגת ה' בעולם. מי שכוfer במציאות ה' צריך להתמודד עם קושיות על כל צעד ושעל: השמש, הירח וכל צבא השמים, **"הַשָּׁמַיִם מְסֻפְּרִים כְּבוֹד אֱ-ל" (תהלים יט, ב)**, פלאי הבריאה מהווים סתירה לכפירה. אם כן בחירה בכפירה כתירוץ לשאלות הרי היא בריחה לקושיות גדולות יותר, אין בידי הכפירה להסביר כיצד נברא כדור הארץ בדיוק כל כך נפלא, השמים והכוכבים וכו'. מי נתן כוח לנמלה לסחוב פי כמה ממשקלה, מי נתן לה שכל למצוא את מזונה. וכך אפשר לשאול על כל פרט ופרט בבריאה.

העולה מכל האמור הוא שכשנתקלים בשאלות צריכים להשתדל ולהתאמץ למצוא תירוץ, אולם גם אם לא מצאנו חייבים להמשיך קדימה, אם זה בלימוד ואם בחיי היומיום. ולמרות שלפעמים הקושיות גדולות מאד חייבים להאמין באמונה שלמה שכל מה שמתרחש סביבנו הוא רצון ה', ואם השאלה כואבת ביותר נזכור את תשובת ה' למשה: 'שתוק! כך עלה במחשבה לפני'.

שבת שלום יצחק חלבה

עלון זה מוקדש לעילוי נשמת מו"ר הרב גרשון אדלשטיין בן צבי יהודה זצ"ל

לעילוי נשמת אממו"ר אברהם (אלברטו) בן מרים חלבה, יוסף הכהן בן קלרה, מרטיין בן ברנרדו, יעקב בן מזל, נפתלי בן יפה, שלום בן שרה, יהודה בן שרה, אדיר גאורי בן רות ה"ד, שלמה יעקב הכהן בן הייזה, אלישע יהונתן בן חגי דוד ותחיה ה"ד, דניאל בן שרה, מרת אמי אולגה בת קלרה, ויקטוריה בת אדלה, אייריס בת חנה, חנה דינה בת מנחם ת.נ.צ.ב.ה.

המעוניין לקבל כל שבוע את העלון בדואר אלקטרוני ניתן לשלוח בקשה למייל: jalabe2013@gmail.com ללא תשלום ליוכבי הרבים

השיחה נערכה על פי הבנתו של העורך. כל טעות או חסרון יש לתלות בעורך בלבד